

Forfatter: Chievitz, Poul

Titel: Udrag fra Fra Gaden

Citation: Chievitz, Poul: "Fra Gaden", i Chievitz, Poul: *Fra Gaden*, udg. af Esther Kielberg ; Uffe Andreasen , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1991, s. 177.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-chievitz01-shoot-idm139771789195760/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Fra Gaden

trods dets åbenlyse svagheder en af de krumtapper, hvorom dansk litteratur i 1800-tallets midte drejer sig i bevægelsen fra idealismen til naturalismen.

VI. Teksten

På Det kongelige Bibliotek findes intet trykmanuskript til *FG*. Foruden førsteudgaven, der her er brugt som trykgrundlag, udkom i PC's levetid en 2. udgave i 1853. Her – som i 3. udg. fra 1888 – er visse korte afsnit udeladt, øjensynlig kun med henblik på en kompositorisk stramning af romanen og ikke af moralske grunde.

I 1942 udkom *FG* på Westermanns Forlag i serien *Berømte danske Romaner* og med indledning af Svend Kragh-Jacobsen. Udg. er forkortet som 2. udgaven og med moderne retskrivning.

Principper for tekstrettelser

Førsteudgaven har mange ukonventionelle træk. Hvad bogstavering angår, kan det være svært at afgøre, om det drejer sig om trykfejl, utilsigtede skrivefejl i det oprindelige manuskript, egentlige stavefejl eller PC's personlige ukonventionelle ortografi, der i videst muligt omfang må respekteres. Et eks. er *Perouetter*, der her er rettet som trykfejl til *Pirouetter* (s. 134), men som også kunne tilhøre de tre andre nævnte fejlkategorier.

Noget lignende gælder tegnsætningen. De lange, hinanden påfølgende sætningskæder, til dels eller helt uden interpunktion, tyder på, at PC har tilstræbt en rytmisk pausekommatering, der ligeledes er søgt respekteret.

I 2. udgaven er mange afvigelser fra gængs skriftsprog rettet, hvad bogstavering og tegnsætning angår.

Åbenlyse trykfejl eller åbenlyst utilsigtede skrivefejl (»sjustkefejl«) i manuskriptet er stiltiende rettet, tit på grundlag af 2. udgaven, eller hvis ordets form/stavemåde resp. tegnsætningen er meningsløs (ex. s. 14: *Lethed i at faae Lecture* < *Lethed i affaae Lecture*; s. 22: *accompagne-rede sig selv* < *accompagnerede sig sig selv*; s. 23: *oplivet med equivoque Hentydninger* < *oplivet med, equivoque Hentydninger*; s. 41: *(..) gik vi afsted til Bulen. Vī(..)* < *(..) gik vi afsted til Bulen Vī(..)*). Afviger et ords stave-